

Mladi za napredek Maribora 2014

31. srečanje

Učenje je potovanje

Področje pedagogike in psihologije

Raziskovalna naloga

☺ ☻ ☼ ☽ ☿ ♁ ♃ ♅ ♇ ♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓ ♔ ♕ ♖ ♗ ♘ ♙ ♚ ♛ ♜ ♝ ♞ ♟ ♠ ♡ ♢ ♣ ♤ ♥ ♦ ♧ ♨ ♩ ♪ ♫ ♬ ♭ ♭♯ ♮ ♯ ♪ ♫ ♬ ♭ ♭♯ ♮ ♯

T ^ } ☽ ☿ ♁ ♃ ♅ ♇ ♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓ ♔ ♕ ♖ ♗ ♘ ♙ ♚ ♛ ♜ ♝ ♞ ♟ ♠ ♡ ♢ ♣ ♤ ♥ ♦ ♧ ♨ ♩ ♪ ♫ ♬ ♭ ♭♯ ♮ ♯

☺ ☻ ☼ ☽ ☿ ♁ ♃ ♅ ♇ ♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓ ♔ ♕ ♖ ♗ ♘ ♙ ♚ ♛ ♜ ♝ ♞ ♟ ♠ ♡ ♢ ♣ ♤ ♥ ♦ ♧ ♨ ♩ ♪ ♫ ♬ ♭ ♭♯ ♮ ♯

Maribor, februar 2014

Mladi za napredek Maribora 2014

31. srečanje

Učenje je potovanje

Področje pedagogike in psihologije

Raziskovalna naloga

Maribor, februar 2014

KAZALO

1 UVOD.....	6
1.1 Metode.....	6
2 UČENJE.....	7
2.1 Načini učenja.....	7
2.2 Definicija učenja.....	8
2.3 Dejavniki uspešnega učenja.....	8
2.4 Učne strategije.....	9
3 POTEK UČENJA.....	11
3.1 Potek dneva.....	11
3.2 Delovni prostor.....	12
3.3 Potek učenja.....	13
3.4 Deljenje predmetov v sklope.....	15
2.5 Učni stili.....	16
4 VPLIVI NA UČENCE.....	17
4.1 Spopadanje učencev s preobremenjenostjo.....	17
3.2 Vpliv učitelja na uspešnost učenca.....	18
4 EMPIRIČNI DEL.....	19
4.1 Namen.....	19
4.2 Raziskovalne metode, vzorec in zbiranje podatkov.....	19
4.3 Postopek obdelave podatkov.....	19
4.4 Hipoteze.....	19
4.5 Predstavitev rezultatov in interpretacija (učenci).....	20
4.6 Predstavitev rezultatov in interpretacija (učitelji).....	28
5 UGOTOVITVE.....	32
6 DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	33
7 SKLEP.....	33
8 LITERATURA IN VIRI.....	34
9 PRILOGA (Anketni vprašalnik za učence).....	36
9 PRILOGA (Anketni vprašalnik za učitelje).....	40

POVZETEK

V raziskovalni nalogi sem raziskala, kako poteka učenje mojih sošolcev in učencev, ki me vsakodnevno obdajajo. S pomočjo literature sem zapisala, kaj sploh beseda učenje pomeni, kako bi naj potekalo pravilno učenje in kakšna je povezava med učencem in učiteljem. Menila sem, da je raba učnih strategij dokaj redka, zato sem to temo v moji raziskovalni nalogi še dodatno poudarila. Izkazalo se je, da so bile moje domneve pravilne, učenci jih nismo dobro poznali, kaj šele uporabljali. Raziskala sem tudi, kakšna je definicija učenja, kako bi naj potekal dan učenca in kakšen bi naj bil primerno urejen prostor za učenje. Podatke sem pridobila z anketnim vprašalnikom za učence in učitelje, saj sem želela izvedeti, kako na učenje in učence gledajo učiteljske oči.

ABSTRACT

My research work was about process of learning of my schoolmates and pupils I meet every day. With the help of the literature I wrote about meaning of the word learning, the way of studying correctly and the connection between a pupil and a teacher. I predicted that the use of learning strategies is very rare, so I emphasised them in my research work. My assumptions were right. The pupils neither knew nor used them. I also researched the definition of learning, what the pupil's day should be and the appropriate place for learning. I got the data with the help of the questionnaire for the pupils and the teachers, because I wanted to get some information about learning from the teachers too.

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sošolcem in ostalim učencem šole, ki so z mano delili informacije, prav tako se zahvaljujem vsem učiteljem, ki so sodelovali.

Še posebej pa bi se rada zahvalila svoji mentorici, ki me je ves čas spremljala, mi pomagala in svetovala.

1 UVOD

"Kdor se zna učiti, zna dovolj."

Henry Brooks Adam

Učenje je stalni spremljevalec naših življenj. Pojavlja se vsak dna, vsako uro, vsak trenutek. Praktično od rojstva do zadnjega hipa našega življenja. Učimo se na različne načine, hote ali nehote. Mnogim ljudem je učenje skrajno nezanimivo, iskreno povedano, tudi jaz nisem velik navdušenec učenja, pa vendar. Mnogokrat se sprašujem, zakaj je učenje tako nezanimivo in dolgočasno, ko pa pri tem spoznavamo nove stvari, dogodke in pojme. Nekako sem si skušala odgovoriti, da se učenja lotimo na napačne načine. Prav na podlagi teh vprašanj sem se odločila, da bom ta problem raziskala in učencem olajšala delo ter jih podučila, kako se naj učenja lotijo zabavneje, pravilneje in predvsem lažje.

Ni vsa umetnost v hitenju, še manj v učenju tik pred ocenjevanjem. Učinkovitejše je, če se učimo počasi in sproti. Vem, sliši se tako dolgočasno. Le kdo pa želi tičati vsak dan za knjigami ure in ure?! Vendar je vsakodnevno učenje dosti kvalitetnejše, saj si snov zapomnimo za dosti več časa kakor takrat, ko se zadnji dan pred ocenjevanjem učimo v naglici. Ne le, da si snov zapomnimo samo za kakšen dan, dogaja se tudi, da zaradi velike količine informacij naenkrat, naši možgani te med seboj pomešajo. Seveda, pa nam takšno učenje vzame celo popoldne, večer pa še naslednje jutro. Sprotno učenje pa le kakšnih 20 minut na dan. Kakšna razlika. Ostane nam čas za vse ostale popoldanske aktivnosti, dan pred testom pa nam je snov popolnoma vtisnjena v spomin. Učenje na tak način že postaja mnogo lažje in zanimivejše. Seveda pa še poznamo tudi kopico drugih navodil, ki jih bom predstavila v raziskovalni nalogi.

1.1 Metode

Postavila sem si 4 hipoteze, ki sem jih predstavila v empiričnem delu raziskovalne naloge. Podatke za teoretični del raziskovalne naloge sem pridobila iz spleta in knjig. V empiričnem delu sem podatke, ki se nanašajo na učenje učencev, pridobila z anketnim vprašalnikom osnovnošolskih otrok. Učitelje različnih predmetov pa sem prav tako izprašala z anketnim vprašalnikom.

2 UČENJE

Učenje je pomemben spremljevalec življenja vsakega posameznika. V nekaterih življenjskih obdobjih se izraža kot bolj pomemben dejavnik, v nekaterih pa manj, vsekakor pa nas zmeraj spremlja. Nekateri stvari znamo že ob rojstvu.

2.1 Načini učenja

Učimo se na različne načine, hote ali nehote, podrobneje pa poznamo takšne oblike:

- a) Pogojevanje - je preprosta oblika učenja, ko nov dogodek povežemo z našim že naučenim obnašanjem.
- b) S poskusi in zmotami - v tem primeru rešitve ne poznamo, vendar poskusimo mnogo stvari in na koncu nam le uspe. Naslednjič moramo v enaki situaciji narediti že manj poskusov, zato vemo, da smo se malo naučili rešiti težavo že prvič.
- c) Posnemanje - v tem primeru gledamo, kako želeno opravilo opravlja nekdo, ki ga zna bolje od nas.
- d) Besedno učenje - uporabljamo ga za šolsko učenje, poteka pa tako, da najprej nekaj preberemo ali o nečem slišimo in si to zapomnimo. Ko nas nekdo povpraša o naučenem, mu znamo odgovoriti, čeprav te zadeve nismo videli ali je preizkusili.
(Povzeto po: <http://www.tosemjaz.net/clanki/516/detail.html>)

Slika 1: Učenec

2.2 Definicija učenja

Učenje lahko strokovno definiramo kot "vsako spremembo v vedenju, informiranosti, znanju, razumevanju, stališčih, spretnostih ali zmožnostih, ki je trajna in ki je ne moremo pripisati fizični rasti ali razvoju podedovanih vedenjskih vzorcev." (Unesco, 1993) Pri učenju uporabljamo različna učna sredstva, najpogosteje knjige, zapiske, skice, tabele, grafikone, revije, internet in ostale pripomočke. Sestavni deli procesa učenja so predvsem branje, zapisovanje, poslušanje (pri učenju si zapomnimo 20 % tega, kar slišimo), izpisovanje, zelo pomembno je tudi povzemanje bistva snovi, ponavljanje, ob tem pa je tudi zelo priročno opazovanje (pri učenju si zapomnimo 30 % tega, kar vidimo). Skratka, če povzamemo, ugotovimo, da nam za učenje preostane samo polovica teorije. (Kampwerth 2006, str. 10)

2.3 Dejavniki uspešnega učenja

Dejavnike učenja lahko shematično delimo na tiste, ki so v učencu samem, torej notranje dejavnike in na dejavnike v njegovem okolju, družinskem in šolskem oz. v celotni učni situaciji, torej zunanje dejavnike. Meja med njimi pa ni natančno začrtana, mnogokrat se med seboj prepletajo.

NOTRANJI DEJAVNIKI:

- a) Fiziološki - izvirajo iz učenčevega telesnega stanja, zdravja in počutja. Na učno uspešnost vplivajo tako začasna (pretirana lakota, utrujenost) kot tudi trajnejša stanja organizma (bolehnost, naglušnost).
- b) Psihološki - umske sposobnosti, razvojna stopnja, nivo, struktura in razvite sposobnosti (računske, besedne, spominske).

ZUNANJI DEJAVNIKI:

- a) Fiziikalni - izvirajo iz neposrednega učnega okolja (osvetljenost, hrup, temperatura, urejenost učnih pripomočkov, opremljenost in oblikovanost prostorov za učenje).
- b) Družbeni ali socialni - izvirajo iz ožjega in širšega učenčevega družbenega okolja (šola, družina, širše družbeno okolje)

(Povzeto po: http://www.cvzu-pomurje.si/egradiva/ucimo_se_uciti/dejavniki_uenja.htm)

2.4 Učne strategije

Učne strategije uvrščamo med bližnje ali neposredne dejavnike učne uspešnosti, saj gre za značilnost učencev. Spadajo pa tudi med notranji, psihološki dejavnik, saj izhajajo iz učenca. Marentič Požarnik pa jih predstavi kot vmesni pojem med učno taktiko in učnim pristopom. Učne strategije opredelimo kot zaporedje ali kombinacijo v cilj usmerjenosti učnih aktivnosti, ki jih posameznik uporablja na svojo pobudo in spreminja glede na zahteve situacije. Strategije delimo na spoznavne oz. kognitivne (kako si snov zapomniti, strukturirati) in materialne (kako delati zapiske, izpiske). Učne strategije pa delimo tudi na primarne in sekundarne. Primarne neposredno vplivajo na predelavo informacij, boljšo zapomnitev in razumevanje med učenjem, sekundarne pa usmerjajo proces predelave informacij in vplivajo na pozornost in motivacijo. (Požarnik 2000, str. 167)

Učne strategije se razlikujejo po namenu, starosti učencev in po predmetnih področjih.

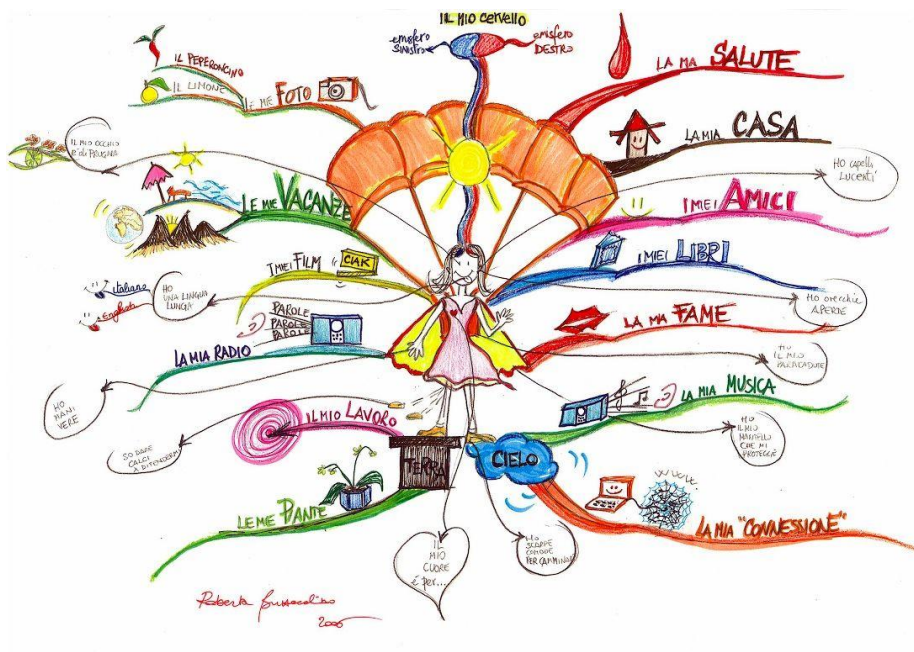
Vrste učnih strategij:

- pojmovanje učenja ali mentalni model
- strategije predelave snovi
 - mentalne (miselne): vzpostavljanje zvez, analiziranje, konkretiziranje, memoriziranje, strukturiranje
 - materialne
- metakognitivne ali metaučenje
- obvladovanje čustveno-motivacijskih stanj
 - samovrednotenje, koncentracija, pripisovanje svoje uspešnosti naporu, visoko vrednotenje ciljev ...
- primerna razlaga učnih okoliščin in zahtev
- najpomembnejše učne strategije:
 - strategije uspešnega branja
 - metoda PV3P: pregledati, vprašati, prebrati, ponoviti, ponovno pregledati
 - učenje iz učbenikov in drugih virov
 - učenje s poslušanjem
 - učenje z miselnimi vzorci in pojmovnimi mrežami

Različni avtorji (Vermunt, Boekaerts, Weinstein, Mayer, Marenič Požarnik) klasificirajo učne strategije različno, vsi pa govorijo o kognitivnih, metakognitivnih in afektivnih učnih strategijah.

- I. Kognitivne strategije navajajo kot različni procesi in vedenja, ki jih učenec uporablja med samim učenjem z namenom, da bi dosegel svoje cilje, s kognitivnimi strategijami predelujemo različne tipe informacij, kot so dejstva, pojmi, formule, sklepi, dokazi, definicije in teorije ...
- II. Metakognitivne strategije nam pomagajo kontrolirati različne vidike učenja, z njimi pa tudi uravnavamo učni proces.
- III. Pri afektivnih učnih strategijah pa naj bi šlo za teorijo prepisovanja, ki razlaga prepričanja o vzorčnih povezavah in vpliv takih prepričanj na čustvovanje in nadaljnje ravnanje.

(Povzeto po: <http://www.pedagogika-andragogika.com/files/diplome/2007/2007-Srnko-Karmen.pdf> in <http://prezi.com/n5pridwhthyh/ucne-strategije-in-navade/>)

Slika 2: Miselni vzorec

3 POTEK UČENJA

3.1 Potek dneva

Naše telo in glava sta navajena na 24-urni človeški ritem. Truditi se moremo, da si je ta ritem iz dneva v dan čim bolj podoben, saj je kronobiologija (veda o življenju) znanstveno potrdila, da človek živi v 24-urnem ritmu, glava in telo pa imata vsako uro svoje močne in šibke točke. Kdor pozna svoj notranji urnik, lahko izkoristi svojo osebno krivuljo uspeha.

Dnevni ritem bi naj potekal po tem postopku:

06:00 - Telo se po življenjskem ritmu pripravlja na začetek dneva. V spanju, v telesu poteka izmenjava mineralov in presnova, kar pozneje človeka spodbudi k temu, da vstane.

06:30 - Najprej opravimo z osebno higieno, kasneje pa si vzamemo čas za 15 minutni zajtrk. Zaužili bi naj ogljikove hidrate, vitamine in beljakovine.

07:00/08:00 - Spomin je v tem času izredno dojemljiv za sprejemanje podatkov, kar je praktično za jutranje ponavljanje snovi.

09:30 - Telo potrebuje nekaj dodatnega kisika, zato se je v času odmora zelo dobro razgibati. Dovolj je, če zaplešemo, poskočimo ali pa odtečemo krog na šolskem igrišču.

10:00/11:00 - Zaradi pridobitve kisika, krvni obtok dela s polno močjo in po telesu prenaša ogromno količino energije. V tej dopoldanski uri smo pripravljeni rešiti najtežje preizkuse. Kot zanimivost naj dodam, da je tudi Einstein svojo relativnostno teorijo razvil gotovo med 10. in 11. uro.

12:30 - Večina šolskih obveznosti je že za nami, telo pa moramo pripraviti še za kakšen dodaten zagon. Možgani za dovezetnost ponovno potrebujejo kisik, zato je zelo priporočljivo zehanje oz. globoko dihanje. Krvni obtok pa spodbudimo tudi s kroženjem gležnjev.

13:30 - Po kosilu naše telo prevzame utrujenost, zato ni sposobno za dodatne šolske obveznosti. Da močno kroženje krvi iz spodnjega dela telesa dvignemo do glave, potrebujemo gibanje in kisik, zato prožne kosti razgibamo s kratko telovadbo.

14:00/15:30 - Naš spomin je v tem času izredno dojemljiv za učenje, zato ta čas uporabimo v ta namen.

16:00 - Po učenju je v tem času telo potrebno odmora, ob tem pa je občutljivost našega telesa v tem delu dneva manjša tudi za polovico, kar lahko izkoristimo za pregled pri zobozdravniku.

17:30/19:00 - Naše telo je že dokaj izmučeno, zato mora vsrkati še posebej veliko količino kisika. Tako je vsak telesni napor veliko lažji, naši refleksi in reakcije pa so optimalni.

19:30 - Naši čuti so po vsem šolskem in domačem naporu zelo občutljivi. V tem času smo zelo dojemljivi drug do drugega, vse vidimo mnogo bolj pozitivno. Čas pa je tudi, da si vzamemo čas zase.

22:00/23:00 - Ob tem času je odhod v posteljo še kako priporočljiv, saj če spimo nekje med 7 in 9 ur, med 3. in 4. uro ulovimo najbolj globok spanec. Pomembno je tudi, v kakšnem okolju spimo. V prostoru naj bo čim manj elektronskih naprav, temperatura zraka pa se naj giblje okoli 18°C. (Kampwerth, 2006, str. 22-29)

3.2 Delovni prostor

Pri učenju potrebujemo mir, zato si moramo v stanovanju najti kotiček, kjer nam bo mir zagotovljen. Uredimo si ga po svojem okusu, vendar moramo paziti, da izbiramo predmete, ki ne bodo prevzemali naše pozornosti. Najbolje je, da dodamo tudi preglednice, tabele, formule, izreke, slovarje, leksikone ... Prostor v katerem se učimo, mora imeti dovolj dnevne svetlobe in ponoči pravilno osvetlitev. Če pa je le mogoče, imejmo med učenjem možnost pogleda na zelenje ali v nebesno neskončnost, da si odpočijemo utrujeno oko. Prostor moramo tudi zračiti, saj naši možgani potrebujejo dovolj kisika.

Delovna miza, naj ne bo polna zvezkov in knjig. Na prazno mizo si po kupčkih zložimo le tiste zvezke, ki jih potrebujemo za učenje določenega predmeta. Če bo na mizi preveč zvezkov in bomo videli koliko je učenja, bo naše veselo razpoloženje kaj hitro prešlo v nezadovoljnega. Zato zvezke iz katerih smo se že učili, pospravimo v predal. Na delovni mizi naj bo tudi ura, da si bomo čim bolj priročno razdelili naš čas. (Kunaver, 1998, str. 35-36)

Slika 3: Učni prostor

3.3 Potek učenja

Mnogo otrok je med učenjem zelo nezbranih, zato se je tega potrebno naučiti. Med izvajanjem anketnega vprašalnika sem ugotovila, da se mnogo učencev pravzaprav ne zna učiti.

Da pa bi ugotovili, kako se je najbolje učinkovito učiti, je potrebno najprej poznati naslednje stvari:

- samega sebe,
- lastnost za zmožnost učenja,
- uspešen način učenja iz preteklosti,
- interes in dotedanje znanje na področju, ki ga nameravamo osvojiti.

1. ZASTAVIMO SI CILJ

Učenje začnimo tako, da si zastavimo čim več ciljev:

- a) dolgoročni cilj: izberemo si poklic, ki ga želimo v življenju opravljati
- b) cilj tega šolskega leta: s kakšnim uspehom želimo končati šolsko leto
- c) cilj današnjega dne: kako dolgo bo trajal pouk, kasneje učenje ...
- d) cilj trenutnega dela: kaj vse moramo storiti zdaj in koliko časa bomo za to porabili

(Povzeto po: <http://dddrava.si/vsebina/za-dijake/kako-se-uciti>)

2. UČENJE

Za pravilen začetek učenja uporabljajmo te korake:

- a) Preletimo snov in si tako ustvarimo okvirno sliko o tem, kakšna je snov, ki se jo moramo naučiti (preglejmo zapiske, učbenike, slike, grafe, preberimo naslove, podnaslove ...).
- b) Z uporabo miselnega vzorca zabeležimo vse podatke, ki jih o dani snovi že poznamo.
- c) Snov razdelimo na več manjših delov in se po teh tudi učimo.
- d) Postavimo si vprašanja, ki se navezujejo na to, kaj bi radi izvedeli iz dane snovi in so prilagojena ciljem.
- e) Predvsem pa je pomembno, da učenje prilagodimo svojemu *učnemu stilu*.

Učenje naj traja neprekinjeno največ 50 minut (pazimo, da bo naš obraz od knjige oddaljen vsaj 20 cm, prav tako na pravilno držo), nato pa je potreben 5-10 minuten odmor, ko naredimo kakšno telovadno vajo ali pa se sprehodimo po prostoru. Tako je učenje bolj optimalno, znanstveniki pa so tudi ugotovili, da se spominjanje delno naučene snovi po odmoru izboljša. Upoštevati pa moramo tudi dejstvo, da si snov najbolje zapomnimo na začetku in na koncu učenja. Načrtujmo tudi ponavljanje, saj je ponavljanje bistveno, da se podatki iz kratkoročnega spomina, prestavijo v dolgoročnega. Znanstvenik Ebbinghaus je preučeval pozabljanje in ugotovil, da v eni uri pozabimo 50 % naučenih informacij, v naslednjih 8 urah še nadaljnjih 10 %, po enem mesecu pa še kar 20 %, tako da brez ponavljanja pozabimo kar do 90 % naučene snovi. Tukaj ugotovimo, da je ponavljanje še kako pomembno, zato bi tukaj opozorila na sprotno učenje. Če se učimo sproti, imamo dovolj časa za utrditev snovi in tako si bomo trajno zapomnili podatke. (Povzeto po: <http://dddrava.si/vsebina/za-dijake/kako-se-uciti>)

Slika 4: Učenje

3.4 Deljenje predmetov v sklope

Učenci imajo pri učenju pogosto težave, saj ne znajo ločiti, kaj je pomembno, ločiti bistva od nebistvenega. Pomembno je, da začnejo ob neki nalogi takoj preiščevati, kako bi jo rešili na najboljši način. Delovne sile jim ne more vsiliti nihče, veselje do učenja morajo poiskati v svoji notranjosti. Učenje je še lažje, če si zastavijo življenjski cilj, poklic, ki bi ga radi opravljali in nato vztrajajo na poti k temu poklicu. Znanje je edina pot.

Mnogi predmeti se med seboj neizmerno povezujejo. Učenje je zato mnogo lažje, če si predmete razdelimo v smiselne sklope:

- I. **SKLOP - JEZIKI:** Izhodišče učenja vseh jezikov je materinščina, zato moramo zgradbo svojega jezika dobro poznati. Učenje tujih jezikov je le prilagajanje tuji izreki in tujemu načinu mišljenja. Osnovna zgradba je povsod enaka. Jezik je največja, najstarejša in najpopolnejša dragocenost vsakega naroda. Pri jezikih se učimo ugibanja, sklepanja, predpostavljajanja, kombiniranja, iznajdljivosti. Kadar preberemo kakšen stavek v drugem jeziku, ni nujno da razumemo vse besede, zato jih poskušamo uganiti, preden posežemo po slovarju. Dobro je tudi, če iz zapisanih posledic sami ugotovimo oz. uganemo tudi vzroke in tako lažje razumemo besedilo.
- II. **SKLOP - NARAVOSLOVNE VEDE:** Naravoslovne vede so med seboj zelo povezane, neločljive. Matematika in fizika obe slonita na istih temeljih in ena drugo dopolnjujeta. Pravzaprav je fizika neke vrste uporabna matematika. Povsod vladajo logični zakoni, ničesar ne moreš urediti po svoje, vse je točno določeno. Tudi kemija in biologija sta nerazdružljivo povezani znanosti, saj obe obravnavata določene procese iz narave. Pri učenju vseh teh znanj se učimo predvsem logično razmišljati, razumevati besedilo in pridobivamo sposobnost predstavljanja nekega dogajanja.
- III. **SKLOP - DRUŽBOSLOVNE VEDE:** Zgodovina in geografija sta vedi, ki sta odvisni druga od druge, obravnavata tako rekoč isto znanje. Zgodovina opisuje neke dogodke, geografija pa opisuje kraj, kjer se je ta dogodek dogajal. Zgodovine torej ni mogoče obravnavati, ne da bi poznali kraj dogodka, zato postavljamo vsako znanje v določen čas in prostor. Veliko težavo pri učenju teh ved pa predstavljajo predvsem letnice. Lažje se jih je učiti tako, da jih postavimo v določen časovni okvir, vendar navadno ne rabimo znati vseh letnic na pamet. Naučimo se torej vsaj obdobja in le pomembnejše letnice. Prav tako je pri učenju družboslovnih ved zelo pomemben pripomoček atlas. Če ga bomo uporabljali, nam bo učenje dosti bolj zabavno, naučeno pa si bomo zapomnili za dlje časa.

IV. SKLOP - UMETNOST: Likovna umetnost in glasba sta nemogoče ločljivi vedi, saj obe izražata odnos do lepote. Že pračlovek je naredil skodelico iz kamna in jo okrasil z vijugo. Ne glede na to, katero vedo se učimo, si ob učenju (poleg znanja) nabiramo prizadevnost, natančnost, vztrajnost, samostojnost, sposobnost ocenjevanja in kritičnost. (Kunaver, 1998, str. 25-28)

2.5 Učni stili

Vsak posameznik ima svoj način učenja, ki mu najbolj odgovarja. To imenujemo učni stil, ki je širok pojem, ki vključuje strategije učenja, postavljanje ciljev in samo razumevanje učenja. Ločimo 7 različnih stilov, ki se razlikujejo glede na vrsto inteligence posameznika. Vsak izmed teh stilov predstavlja drugačen način preučevanja vsebine in razvija drugačno sposobnost. Dr. Gardner je tudi dokazal, da se sposobnost učenja zelo poveča, če znamo uporabljati vse vrste inteligenc.

Te inteligence pa so:

- logično-matematična: sposobnost logičnega razmišljanja in s tem reševanja matematičnih problemov
- jezikovna: sposobnost dobrega pisanja in ustreznega izražanja
- glasbena: sposobnost za ritem in glasbo ter ustvarjanje le-te
- gibalna: sposobnost uporabljanja celega ali določenih delov telesa v reševanju problemov, uporablja se v vseh umetnostih in obrteh
- prostorska: sposobnost, da si določene stvari lažje predstavljamo, zamišljamo, vidimo
- avtorefleksivna-intrapersonalna: poznavanje notranjosti osebnosti - ocenjevanje lastnega čustvenega življenja, sposobnost objektivne samoanalize
- medosebna: sposobnost dobre družabnosti, komunikacije, navezovanja stikov

(Povzeto po: <http://dddrava.si/vsebina/za-dijake/kako-se-uciti>)

4 VPLIVI NA UČENCE

4.1 Spopadanje učencev s preobremenjenostjo

Učenci so pogosto obremenjeni z mnogimi šolskimi obveznostmi, tem pa sledijo tudi zunajšolske. Pogosto je njihov urnik prenatrpan, zato pridemo do težav z učenjem.

Prevelika dejavnost otrok je lahko med drugim tudi posledica strahu pred šolsko neuspešnostjo in nemalokrat pred veliko ambicioznostjo staršev.

Prosti čas mladih bi moral biti razdeljen tako, da vsebine ne bi dodatno obremenjevale, ampak bi bile mladim v veselje in zabavo, ob njih pa bi se zabavali.

(Povzeto po: <http://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4200804934.pdf>)

Učencu določimo popoldanske dejavnosti, ki se jih udeležuje glede na njegove sposobnosti učenja iz preteklih šolskih let. Čeprav pa je otrokov uspeh nekoliko slabši, nikakor ne more biti prikrajšan za obšolske dejavnosti, saj si s tem gradi pozitivno samopodobo. Preveč popoldanskih aktivnosti pa lahko hitro vpliva na padec učnega uspeha, če učenčeve sposobnosti niso dovolj visoke, da uresničijo toliko stvari hkrati. Ob tem pa trpi tudi družinsko življenje in oddaljevanje samega od sebe.

(Povzeto po: <http://www.viva.si/Psihologija-in-odnosi/467/Preobremenjenost-otrok-z-zunaj%20A1olskimi-dejavnostmi>)

Slika 5: Dejavnosti učencev

3.2 Vpliv učitelja na uspešnost učenca

Učitelji izražajo svoja pričakovanja v zvezi z učnimi dosežki učencev na vsaj dva načina. Izražajo ga kot pričakovanje v zvezi z izvajanjem neke naloge in ocenjujejo učenčeve dosežke. Vpliv učiteljevega vedenja do učenca je odvisen od učenčeve sposobnosti pravilno zaznati in dojemati učiteljevo vedenje. Ta sposobnost je odvisna tudi od učenčeve starosti.

Učenci, ki jih učitelji upoštevajo kot slabše: več negativno povratnih informacij, več učiteljevih skrbi in pozornosti, večja usmerjenost na pravila.

Učenci, ki jih učitelji zaznavajo kot uspešne: večja učna pričakovanja in zahteve učiteljev, zato je tudi več možnosti za uspeh in večja možnost izbire.

Pomemben dejavnik uspešnih šolskih dosežkov je tudi učenčevo vedenje v razredu. Učitelji preferirajo prilagodljive, samostojne in odgovorne učence pred učenci, ki so neodvisni, prepirljivi in moteči.

Slika 6: Učenec in učiteljica

4 EMPIRIČNI DEL

4.1 Namen

Namen naloge je ugotoviti predvsem, kako se učenci učijo. Pri tem želim ugotoviti, kakšen je njihov učni uspeh, kako k učenju pristopijo, kje imajo več težav, kako dolgo se učijo in če se poslužujejo uporabe učnih strategij. V nalogi pa prav tako želim ugotoviti, kakšno je mnenje učencev o ocenjevanju učiteljev. Mar menijo, da ti ocenjujejo po enakih kriterijih ali ne, in če morda na ocenjevanje vpliva njihova osebnost oz. karakter.

4.2 Raziskovalne metode, vzorec in zbiranje podatkov

Pri svojem raziskovanju sem uporabila metodo zbiranja podatkov s pomočjo dveh anketnih vprašalnikov. Prvi je bil namenjen učencem in je vseboval 15 vprašanj, na katere je 107 anketiranih oseb odgovarjalo z obkrožanjem odgovora in prostim pisanjem. Anketirala sem učence 6., 8. in 9. razreda. Te sem izbrala predvsem zato, da sem lahko med 6. in 9. (deloma tudi 8.) razredom primerjala način učenja dveh različnih starostnih skupin. Želela pa sem tudi med seboj primerjati 8. in 9. razred, predvsem zato, da bi preverila ali so devetošolci res pod večjim pritiskom kakor osmošolci. Drugi anketni vprašalnik pa je bil namenjen učiteljem predmetne stopnje in je vseboval 9 vprašanj.

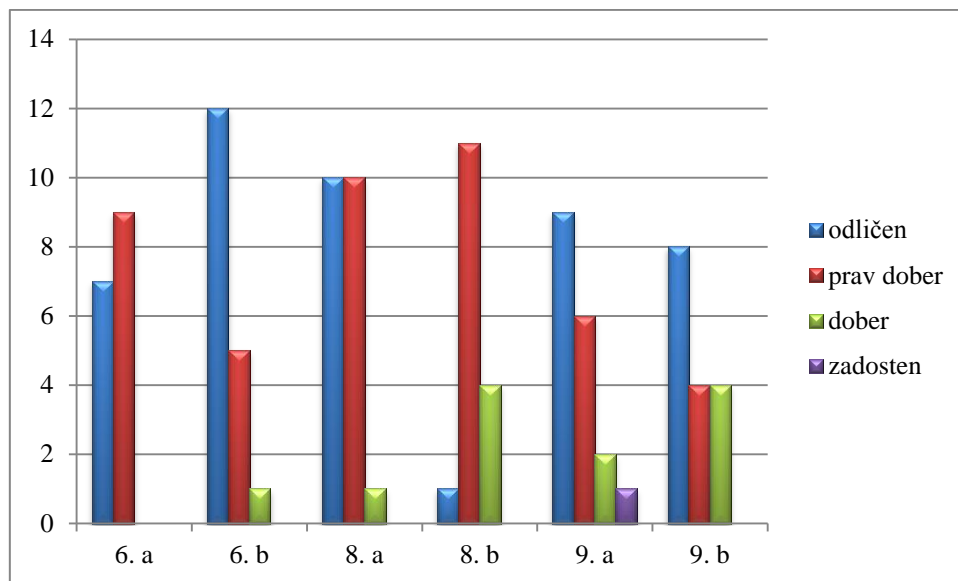
4.3 Postopek obdelave podatkov

Rešene ankete sem najprej analizirala in si podatke napisala v tabelo. Kasneje sem iz te tabele naredila več grafov (stolpične in palične), za vsako vprašanje posebej. Ob pregledu vseh teh prikazov in podatkov sem se odločila, katere grafe bom uporabila v mojem empiričnem delu in jih tudi komentirala ter izpostavila meni najzanimivejše pridobljene podatke.

4.4 Hipoteze

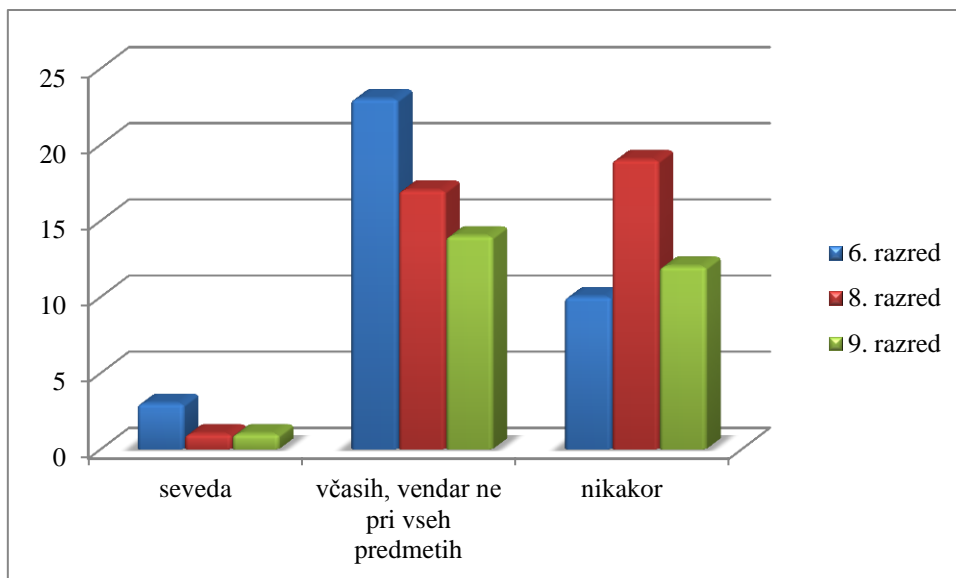
1. Pristop k učenju med šestošolci in devetošolci se razlikuje.
2. Obstaja povezanost med ucnim uspehom učencev in učnimi strategijami.
3. Učenci devetega razreda se učijo manj časa, kakor učenci šestega razreda.
4. Učenci menijo, da učiteljeva osebnost vpliva na ocenjevanje.

4.5 Predstavitev rezultatov in interpretacija (učenci)

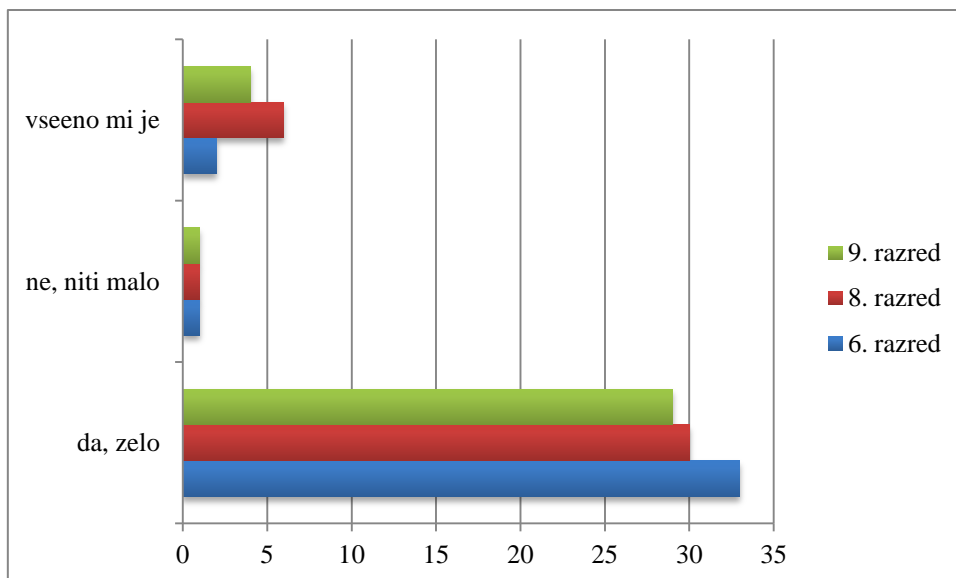
Graf 1: Kakšen je bil tvoj uspeh v lanskem šolskem letu?

Iz grafa 1 je razvidno, da je imel 6. b izmed vseh anketiranih razredov največ učencev, ki so leto končali z odličnim uspehom. Teh je 7 učencev, kar predstavlja 70 % učencev 6. b-razreda. Najmanj odličnjakov je bilo v 8. b-razredu in sicer 1 učenec, ki predstavlja 6 %. Z največ prav dobrimi ocenami izstopa 8. b-razred saj je tako odgovorilo 11 učencev oz. 69 % anketirancev. Učenci z zadostnim uspehom pa so samo v 9. a-razredu (to je 1 učenec, kar predstavlja 5 %). Ugotavljam, da je največ anketiranih učencev lansko šolsko leto zaključilo z odličnim uspehom in to kar 47 učencev, kar zavzema 45 %, dokaj podobno število jih je zaključilo s prav dobrim uspehom (to je 45 učencev, kar predstavlja 43 %), najmanj pa z zadostnim uspehom in sicer 1 učenec, kar predstavlja 0,09 %.

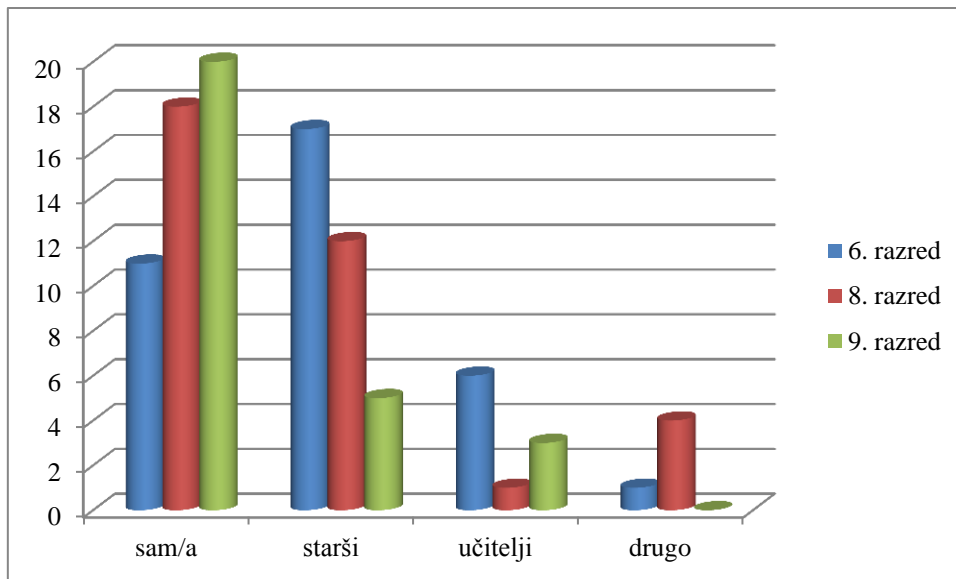
Graf 2: Se ti zdi učenje zabavno?

Iz grafa 2 je razvidno, da se le manjšini učencev 6., 8. in 9. razreda naše šole zdi učenje zabavno. Natančneje je to samo 5 učencev od 100 anketiranih, kar predstavlja 0,5 %. Izmed teh petih učencev, pa so kar 3 šestošolci, torej 6. razredu pripada 60 % delež anketiranih učencev, ki se jim zdi učenje zabavno. Največ anketiranih otrok je odgovorilo, da se jim zdi učenje zanimivo le pri določenih predmetih. Takšen odgovor je podala več kot polovica učencev (54, kar predstavlja 54 %). Nad takšnim rezultatom pa nisem bila presenečena, saj sem ga pričakovala. Nekaj manj kot polovica anketirancev pa je mnenja, da se jim učenje nikakor ne zdi zabavno. Ta odgovor je podalo 41 anketirancev oz. 41 % učencev.

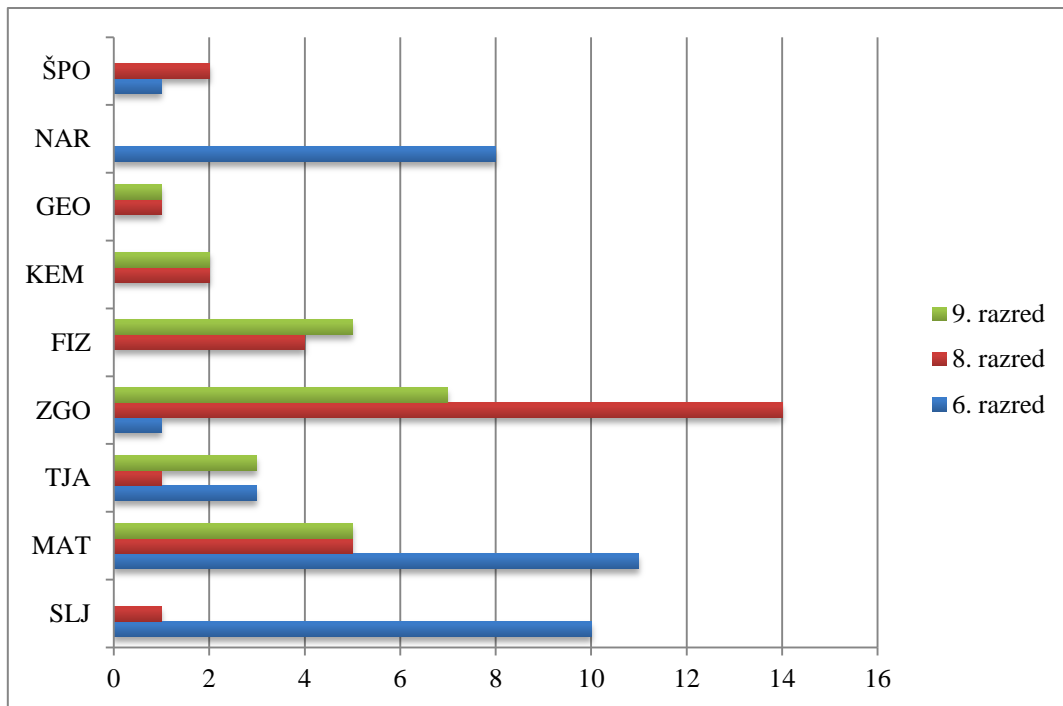
Graf 3: Meniš, da je osnovnošolsko izobraževanje pomembno?

Zanimalo me je tudi, kakšno težo predpisujejo otroci osnovnošolskemu izobraževanju. Moja pričakovanja so se izpolnila, saj večina anketirancev meni, da je to zelo pomembno. Tako je odgovorilo 92 učencev, kar znaša 86 %. Razberemo lahko tudi, da je iz vsakega razreda (6., 8. in 9.) na to vprašanje (z odstopanjem kakšnega učenca), odgovorilo približno enako število učencev. Skoraj zanemarljivo majhen odstotek anketirancev (in sicer 0,3 %, kar znaša 3 učence) meni, da osnovnošolsko izobraževanje niti malo ni pomembno. Zanimivo pa je, da te anketirane osebe prihajajo vsaka iz svojega razreda (6., 8. in 9.). Nekaj več kot desetini učencev, 11 % oz. 12 anketirancem pa je za osnovno šolo vseeno. Pri tem podatku dokaj izstopa 8. razred, saj zavzema kar tri četrtine učencev, ki so na to vprašanje odgovorili z odgovorom, da jim je vseeno.

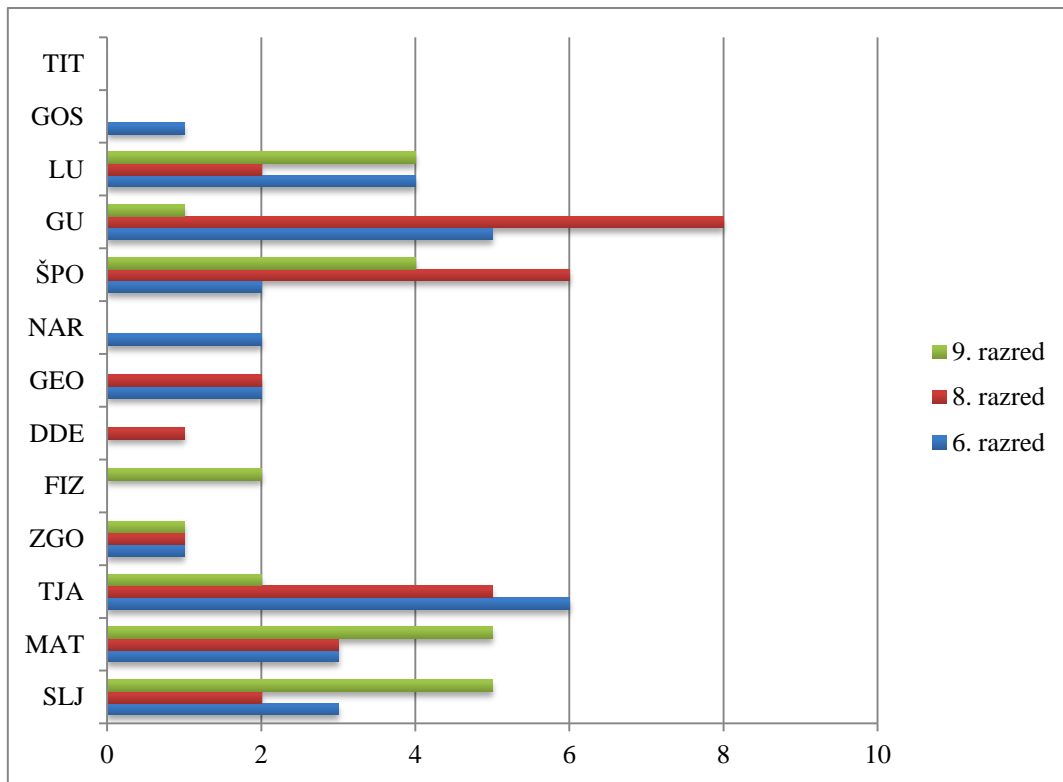
Graf 4: Kdo te je naučil učenja?

Iz grafa 4 je razvidno, da se je največ učencev naučilo učiti kar samih. To je 49 učencev, kar predstavlja natanko 50 % anketirancev. Kaj kmalu sledi odgovor, da so osnovnošolce naučili, kako se učiti, starši. Ti so pomagali 34 anketirancem in to znaša 35 %. Učitelji so naučili, kako se učiti, 10 učencev, torej 10 % anketirancev. Manjšina učencev pa se je naučila učenja drugje. Odgovori me niso presenetili, opažam pa, da so se malce starejše generacije anketiranih (v mislih imam 9. razred) v večini naučile učiti same, medtem ko so mlajše generacije (6. razred) naučili starši.

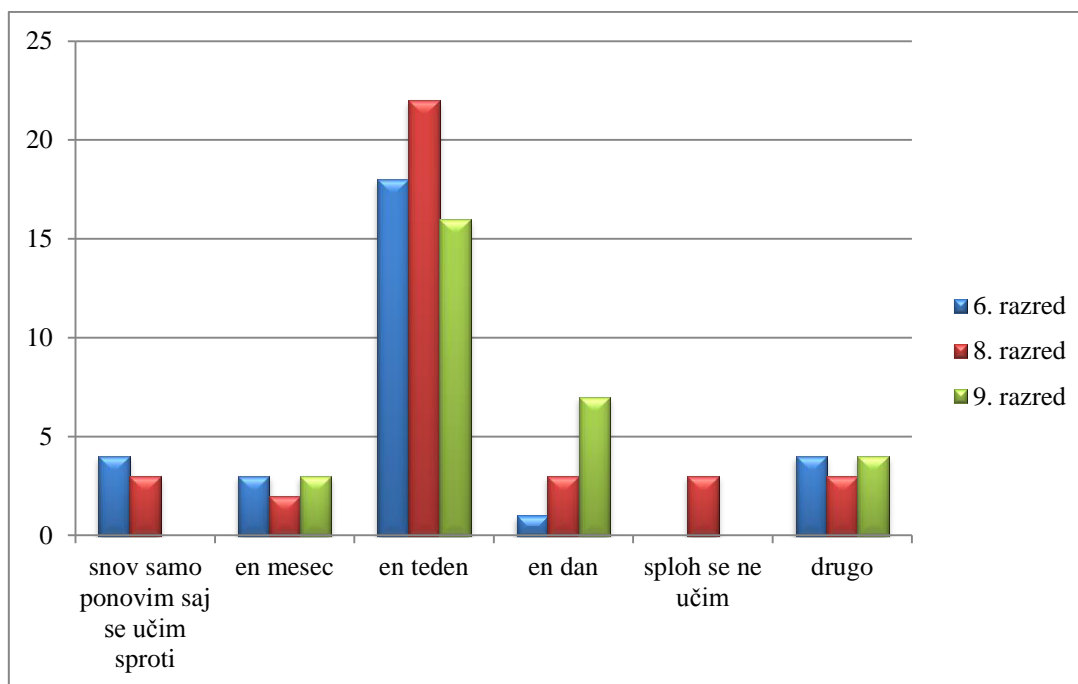
Graf 5: Kateri predmet se učiš največ?

Iz grafa 5 je razvidno, da se največ učencev uči zgodovino. Od 87 anketiranih oseb, se jih ta predmet najpogosteje uči kar 22, kar predstavlja 25 %. Izmed teh 22 odgovorov, pa jih kar več kot polovica prihaja iz 8. razreda. Po tem sklepam, da je zgodovina osmega razreda res naporna. Približno enako število anketiranih oseb pa največ učenja nameni matematiki. To je 21 učencev, ki pretežno prihajajo iz šestega razreda, kar predstavlja 24 %. Zelo sem bila presenečena, ko so kar 3 učenci odgovorili, da se največ učijo športno vzgojo. Ti anketiranci predstavljajo 3 % celote. Najmanj anketiranih oseb pa je odgovorilo, da se največ uči geografijo. Tako sta odgovorila 2 učenca, ki predstavljata 2 %.

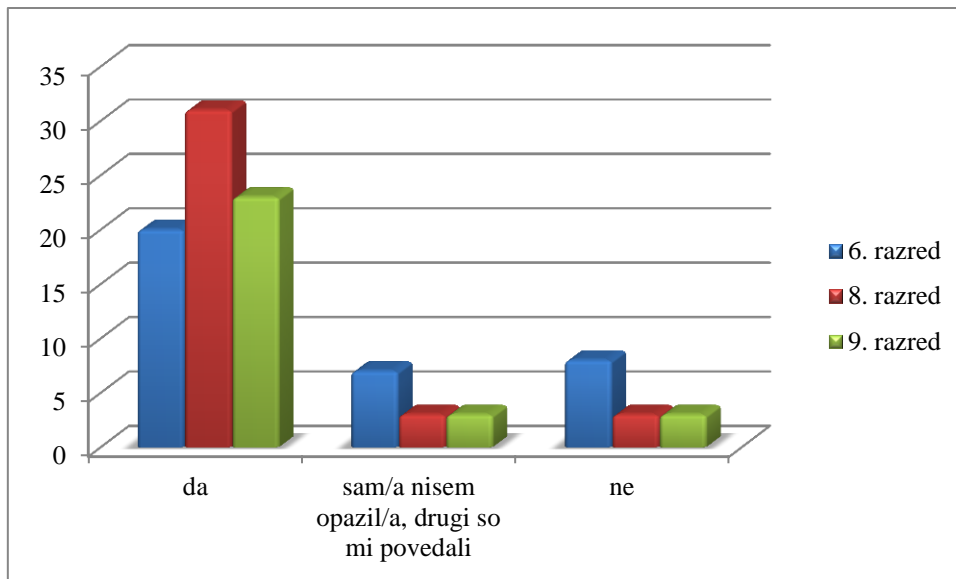
Graf 6: Kateri predmet se učiš najmanj?

Iz grafa 6 je razvidno, da se največ učencev najmanj časa uči glasbeno umetnost. To je 14 učencev, največ od teh pa je osmošolcev, saj jih je 8 in zavzemajo 57 % odgovorov. Glasbeni umetnosti se s približno enakim številom odgovorov anketirancev pridružujejo tudi angleščina, sledi ji športna vzgoja, nato z 11 odgovori nastopi matematika, tej pa sledi še slovenščina. Najmanj učencev pa je odgovorilo, da se najmanj uči državljansko in domovinsko vzgojo ter etiko in gospodinjstvo. Vsak predmet ima 1 odgovor anketiranca. Pri tem pa naj dodam, da ta predmeta nista izvajana v vseh razredih (gospodinjstvo je izvajano v 6., državljanska in domovinska vzgoja pa je izvajana v 8. razredu).

Graf 7: Koliko časa se učiš pred preverjanjem znanja (ocenjevanjem)?

Iz grafa 7 je razvidno, da se krepko največ učencev začne učiti en teden pred ocenjevanjem znanja. To je 56 anketirancev, kar zavzema 56 % delež. 7 oseb, ki prihajajo iz šestega in osmega razreda, snov samo ponovijo, saj se učijo sproti. Ti predstavljajo 7 % anketirancev. Zanimivo pa je, da se 3 učenci sploh ne učijo. To so osmošolci in predstavljajo 3 %. Odgovor, da se pred ocenjevanjem začnejo učiti samo en dan, pa so podali večina devetošolci. Sklepam, da so devetošolci kar močno obremenjeni z različnimi dejavniki in jim zmanjkuje časa za učenje, ali pa na njih vpliva tudi kaj drugega.

Graf 8: Meniš, da učitelji ocenjujejo po različnih kriterijih glede na težavnost?

Kot je razvidno iz grafa 8, je kar 74 učencev mnenja, da učitelji med seboj ne ocenjujejo enako. Ti predstavljajo 70 % vseh anketiranih oseb. Nekateri učenci tega sami niso opazili in so to izvedeli od drugih in njihovih izkušenj. Takšnih anketirancev je 13 in predstavljajo 12 % delež, med njimi pa prevladujejo predvsem šestošolci. Nekaj več učencev pa meni, da učitelji ne ocenjujejo po različnih kriterijih, skratka, da je njihovo ocenjevanje enakovredno. Teh je 14 in predstavljajo 13 % vseh anketirancev.

4.6 Predstavitev rezultatov in interpretacija (učitelji)

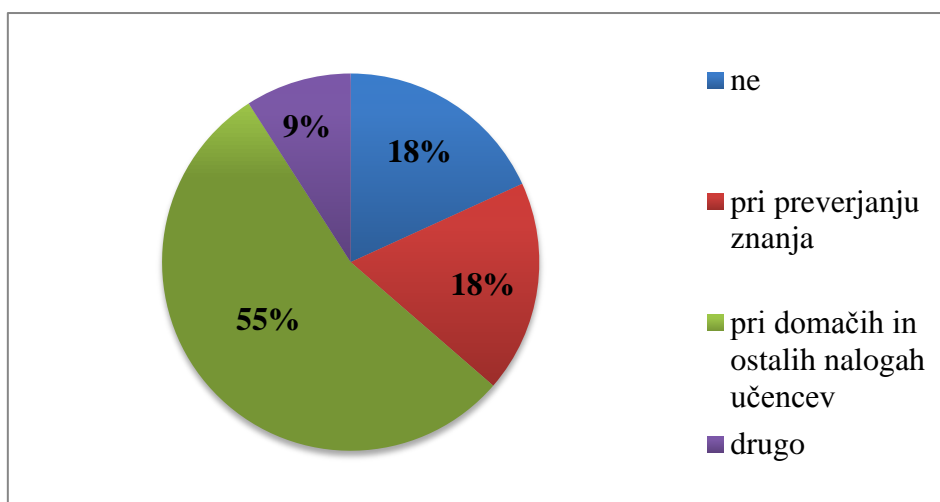
1. Zakaj ste se odločili za poklic učitelja? (najzanimivejši odgovori)

- ❖ Poučevanje me je veselilo že v OŠ, kjer sem bila dejavna na tem področju že od 6. razreda dalje - inštrukcije, pomoč sošolcem ...
- ❖ V otroških očeh je poklic učitelja vedno pomenil neko pomembnost, pomoč.
- ❖ Nekaj najlepšega je poučevati mlade ter nanje prenašati znanje oz. jih voditi po poteh do znanja.
- ❖ Po naključju.

2. Kakšni so vaši občutki, ko učencu podelite slabo oceno? (najzanimivejši odgovori)

- ❖ Ni prijetno - veš, da si želi več, a če si pošten do vseh; vsak žanje, kar seje!
- ❖ Če učenec ne zna učne snovi, ker se ni učil, sem slabe volje; če ima učenec nižje sposobnosti prilagodim pričakovanja.
- ❖ Neprijetni; spodbudim ga k iskanju razlogov za neznanje, poskrbim za individualno delo, če vidim, da je razlog neuspeha nerazumevanje.

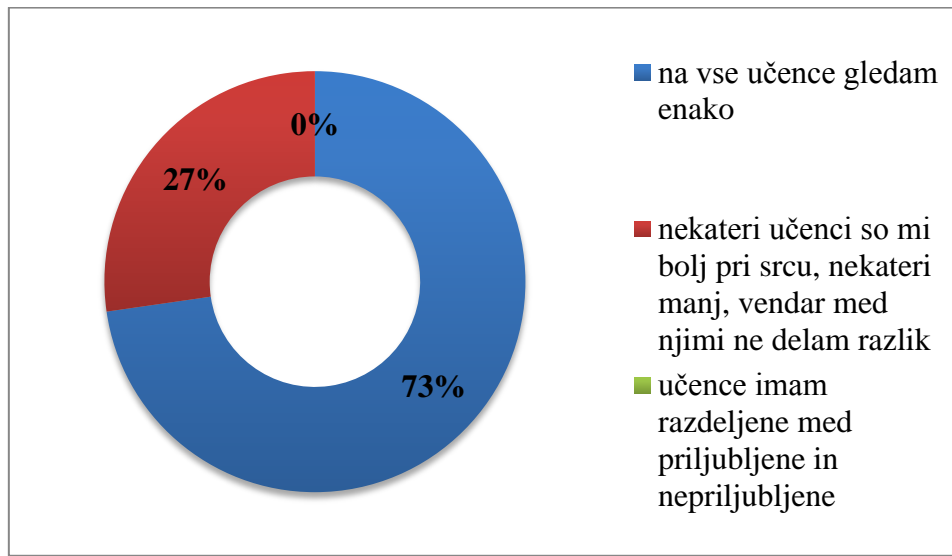
3. Menite, da kdaj preveč popuščate? Kje?

Graf 9: Popušcanje učiteljev

Največ anketirancev (6 učiteljev) meni, da najbolj popuščajo pri domačih in ostalih nalogah učencev. Dva učitelja sta odgovorila, da najbolj popuščata pri preverjanju znanja, enak odstotek učiteljev pa je prav tako odgovorilo, da ne popuščajo. Tako je odgovorilo 18 % anketirancev.

4. Ali na vse učence gledate enako, ali so vam nekateri malce ljubši od drugih?

Graf 10: Priljubljenost učencev

Največ anketirancev je odgovorilo, da na vse učence gleda enako (73 % učiteljev). Ostali anketiranci pa so odgovorili, da so jim nekateri učenci bolj pri srcu, nekateri manj, vendar med njimi ne delajo razlik. Tako je odgovorilo 27 % učiteljev. Prav nihče pa ni odgovoril, da ima učence razdeljene med priljubljene in nepriljubljene.

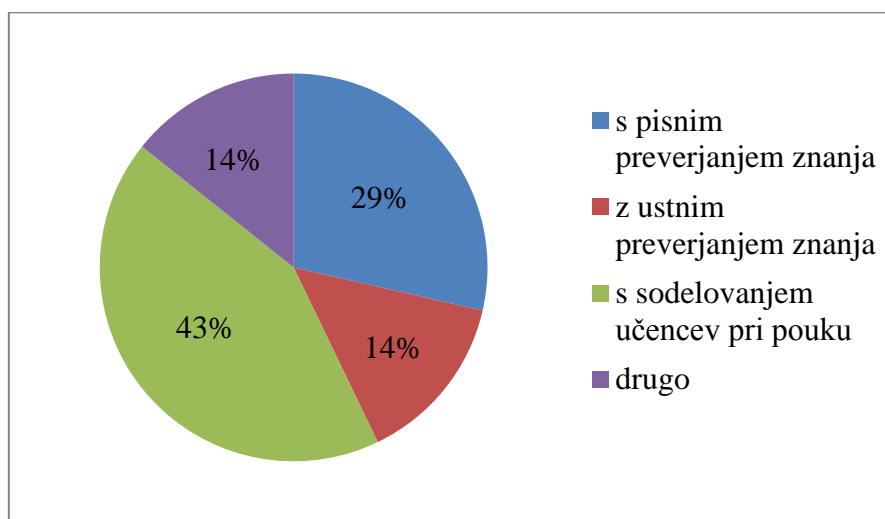
5. Kakšno je vaše počutje, ko vas učenec navduši z znanjem in pokaže zanimanje za snov, ki jo učite? (najzanimivejši odgovori)

- ❖ Čudovito, eno izmed največjih zadovoljstev.
- ❖ Tak učenec navduši tudi mene. Poskrbim, da zanimivo učno snov še poglobim (ali jo povežem med predmetno).
- ❖ Počutim se navdušeno, dobim potrditev za svoje delo, tudi ponosno, da sem uspela navdušiti učence za nove izzive.
- ❖ Nagrada mojemu delu in trudu.

6. Učenci včasih ne pokažejo zanimanja za snov, ki jo poučujete in se ne učijo. Kako ukrepate? (najzanimivejši odgovori)

- ❖ Snov poskušam prikazati na aktualen način, učenci pripravijo referate.
- ❖ Preverjam znanje, ocenjujem, predlagam domače opazovalne naloge (učenčevo domače okolje).
- ❖ Na žalost je velikokrat edina motivacija opomnik na oceno.

7. Na kašen način menite, da je najbolje preveriti znanje učencev?

Graf 11: Preverjanje znanja

Najprej bi rada omenila, da so nekateri učitelji izbrali več kakor en odgovor, zato se celota (tukaj je 14 odgovorov) ne ujema z ostalimi vprašanji (tam celota znaša 11 odgovorov), vendar bom te rezultate vseeno uporabila.

Skoraj polovica, kar 43 % učiteljev, je odgovorila, da znanje najbolje preverijo s sodelovanjem učencev pri pouku. 29 % anketirancev meni, da učence najbolje preverijo s pisnim preizkusom, 14 % pa jih je mnenja, da učence najbolje ocenijo z ustnim preverjanjem. Nekaj učiteljev, natančneje 14 % pa najlažje učence oceni na drugačne načine.

8. Pri pouku se vse več uporablja multimedijaska tehnologija, kar vključuje tudi e-redovalnico. Kakšni so vaši pogledi na to? (najzanimivejši odgovori)

- ❖ Pogrešam klasično obliko redovalnice, ki je veliko bolj osebna od računalnika.

- ❖ Sem sprejela, svet gre naprej.
- ❖ Potrebno je iti s časom naprej. Samo ne smemo pa pozabiti na osebne stike.
- ❖ Ure, so lahko s pomočjo te tehnologije veliko bolj zanimive (sprti lahko preverjamo informacije, poiščemo marsikaj), velikokrat pa nam delo otežuje.

9. Kako si razlagate spodnji verz? Napišite kratek sestavek vaših misli. (najzanimivejši odgovori)

"Vse prepogosto dajemo mladim utrgano cvetje,

Ko bi jih vendar morali učiti,

Kako naj vzgojijo lastne rože."

John Gardner

- ❖ Menim, da so poti do cilja zelo pomembne - celo pomembnejše od cilja. Tudi če na poti zaidemo; naše rože morda ne bodo cvetele tako bujno, bodo pa naše.
- ❖ Učimo se z izkušnjami. Ni dobro preveč servirat znanja, naj pridejo učenci pogosto sami do njega. Prehodili bodo zanimivo pot ob tem pa osvojili kup znanja.
- ❖ Že vzgoja otrok v družini je naravnana tako, da starši naredijo vse za in namesto otroka in žal to pričakujejo tudi od učitelja.
- ❖ Pustimo jih, da delajo sami, po svojih sposobnostih in željah!
- ❖ Mladim se preveč ponuja vse na pladnju. Opažamo, da vse prepogosto (oz. vedno) poiščejo informacije na spletu, kjer njihova verodostojnost ni vedno prava. Ne znajo uporabljati drugih virov (knjige ...)
- ❖ Se strinjam. Mladim moramo pokazati, kako priti do cilja, da mora biti učenec na tej poti vztrajen, natančen, se ne sme predati, deloven, raziskovalen, inovativen ... Če naredimo odrasli vse namesto naših otrok, učencev, smo opravili slabo delo.
- ❖ Res. Preveč jim je ponujeno, zato ne znajo več samostojno iskati, raziskovati, upoštevati ...

5 UGOTOVITVE

1. Hipotezo, da se pristop k učenju med šestošolci in devetošolci razlikuje, sem ovrgla. Z rezultati anketnega vprašalnika sem namreč ugotovila, da se učenci obeh stopenj učijo približno po enakem postopku, enako dolgo časa ...
2. Hipotezo, da obstaja povezanost med učnim uspehom učencev in učnimi strategijami, sem potrdila. Pri izdelovanju teoretičnega dela sem namreč ugotovila, da naše telo potrebuje nek dnevni ritem, ki se vsakodnevno ponavlja. Da pa telesu lahko to omogočimo je najbolje, da uporabimo učne strategije. Tako bo naše telo ustrezno preskrbljeno, naš uspeh pa zagotovljen.
3. Hipotezo, da se učenci devetega razreda učijo manj časa, kakor učenci šestega razreda, sem potrdila. Iz anketnega vprašalnika sem namreč ugotovila, da se nekaj učencev šestega razreda uči tudi sproti, medtem ko devetošolci tega ne počnejo. Večina učencev šestega razreda se tudi uči en teden ali mesec pred preverjanjem (nekaj se jih uči tudi vsakodnevno), medtem ko se devetošolci v večini učijo en teden oz. en dan pred ocenjevanjem.
4. Hipotezo, da učenci menijo, da učiteljeva osebnost vpliva na ocenjevanje, sem prav tako potrdila. S pomočjo ankete sem namreč ugotovila, da je velika večina anketirancev mnenja, da učiteljeva osebnost vpliva na pridobivanje ocen.

6 DRUŽBENA ODGOVORNOST

"Kdor nekaj ve, pa ne ve, da nekaj ve, spi, zbudi ga."

Kitajski pregovor

Mislím, da ta pregovor zajame vse, kar sem jaz želela sporočiti z mojo raziskovalno nalogo. Moj namen je bil predvsem, da učence prebudim in opomnim, da je učenje dosti lažje in zabavnejše, če se držimo določenih pravil. Potrudimo se opravljati dejavnosti redno in vzdržujemo tempo učenja, pa bo znanje dosti lažje obiskalo naše možgane.

7 SKLEP

Za raziskovalno nalogo sem se odločila, saj sem opazila, da ima vse več učencev težave z učenjem. Tudi jaz. Želela sem, da bi nas naučila, kako naj bolje izkoriščamo naš čas. Predvsem pa izboljšati učni uspeh slehernega učenca.

Glede na razmere, ki nas obdajajo, danes vse več ljudem preti stiska. Tukaj predvsem mislim na brezposelnost. Mnogo ljudi nima zaposlitve, velika večina teh pa tudi ni prav dobro izobražena. Tudi to je bil moj namen. Učence spodbuditi k učenju. Saj veste kako pravijo, če se hoče, je vse mogoče.

"Kdor nekaj ve, pa ve, da nekaj ve, je modrec, sledi mu!"

Kitajski pregovor

Sledimo tistim, ki nas razveseljujejo. Sledimo tistim, ki nekaj vedo. Sledimo tistim, ki znajo stvari narediti bolje. Sledimo svojim sanjam. Predvsem pa ne pozabimo:

Učenje je potovanje ...

... potovanje v znanje.

8 LITERATURA IN VIRI

LITERATURA

1. KAMPWERTH, K. Najboljši v razredu v štirih tednih. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2006.
2. KUNAVER, D. Učim se učiti. Ljubljana: samozaložba D. Kunaver, 1998.
3. POŽARNIK, B. Psihologija učenja in pouka. Ljubljana: DZS, 2000.
4. SRNKO, K. Učenje učenja. Ljubljana, 2007.
5. FOKTER, T.; KRESNIK, U. Kaj? Kje? Kako? Koliko? Prosti čas in obremenjenost z učenjem. Celje, 2008.

SPLETNI VIRI

6. ŽNUDREL, M. Učenje. (online). (Citirano 22. dec. 2013; 19:45). Dostopno na naslovu: <http://www.tosemjaz.net/clanki/516/detail.html>.
7. Definicija učenja - Unesco 1993. (online). (Citirano 24. nov. 2013; 16:30). Dostopno na naslovu: http://www.cvzupomurje.si/egradiva/ucimo_se_uciti/definicija_uenja__unesco_1993.htm.
8. Dejavniki učenja. (online). (Citirano 12. jan. 2014; 21:40). Dostopno na naslovu: http://www.cvzu-pomurje.si/egradiva/ucimo_se_uciti/dejavniki_uenja.htm.
9. MLAKAR, A. Učne strategije in navade. (online). (Citirano 20. jan. 2014; 15:10). Dostopno na naslovu: <http://prezi.com/n5pridwhthyh/ucne-strategije-in-navade/>.
10. JANČAR, V. Kako se učiti. (online). (Citirano 16. jan. 2014; 20:50). Dostopno na naslovu: <http://dddrava.si/vsebina/za-dijake/kako-se-uciti>.
11. KESIČ, K. Preobremenjenost otrok z zunajšolskimi dejavnostmi. (online). (Citirano 23. jan. 2014; 17: 20). Dostopno na naslovu: <http://www.viva.si/Psihologija-in-odnosi/467/Preobremenjenost-otrok-z-zunaj%C5%A1olskimi-dejavnostmi>.

SLIKOVNI MATERIAL

Slika 1: <http://www.silcportal.si/pisma-bralcev/napotki-za-ucenje-branja-otrok-ne-postane-bralec-cez-noc/>

Slika 2: <http://nastjaklevze.com/miselni-vzorci/>

Slika 3: <http://www.prinasdoma.si/2011/10/umirjeni-delovni-koticek-za-studentko/>

Slika 4: <http://www.skrivnost-zdravja.si/blog/odnosi/kako-nauciti-otroke-ucenja/>

Slika 5: <http://www2.arnes.si/~nmarti2/R15/2b1/sport.html>

Slika 6: http://www.bambino.si/slabi_ucitelji_zavirajo_dobre_ucence

9 PRILOGA (Anketni vprašalnik za učence)

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pripravila sem anketni vprašalnik o učenju. Podatki mi bodo v pomoč pri izdelavi moje raziskovalne naloge Učenje je potovanje. Anketa je anonimna, prosim pa te za iskrene odgovore.

Spol: M Ž

Razred: _____

Starost: _____

1. Kakšen je bil tvoj uspeh v lanskem šolskem letu?

- a) Odličen.
- b) Prav dober.
- c) Dober.
- d) Zadosten.
- e) Ne zadosten.

2. Se ti zdi učenje zabavno?

- a) Seveda.
- b) Včasih, vendar ne pri vseh predmetih.
- c) Nikakor.

3. Misliš, da je osnovnošolsko izobraževanje pomembno?

- a) Da, zelo.
- b) Ne, niti malo.
- c) Vseeno mi je.

4. Se učiš vsak dan sproti?

- a) Da.
- b) Ne.

5. Kdo te je naučil učenja?

- a) Sam/a.
- b) Starši.
- c) Učitelji.
- d) Prijatelji.
- e) Drugo: _____

6. Ti pri učenju kdo pomaga?

- a) Da, starši.
- b) Da, sošolci/prijatelji.
- c) Da, učitelji.
- d) Nihče.
- e) Drugo: _____

7. Mogoče ti pomagaš komu pri učenju?

- a) Ne.
- b) Da. Komu? _____

8. Obiskuješ kakšen dodaten/dopolnilni krožek?

- a) Da, redno.
- b) Da, občasno.
- c) Da, zelo redko - pred preizkusi znanja.
- d) Nikoli.

9. Kateri predmet se učiš največ in kateri najmanj?

- a) največ: _____
- b) najmanj: _____

10. Katero tehniko učenja uporabljaš? (odgovoriš lahko na več odgovorov)

- a) Učim se iz zvezka.
- b) Učim se iz učbenika.
- c) Izdelam si izpiske.
- d) Učim se iz delovnega zvezka in drugih nalog.
- e) Učim se iz delovnih listov, ki jih dobimo v šoli.
- f) Drugo: _____

11. Koliko časa se učiš pred preverjanjem znanja (ocenjevanjem)?

- a) Snov samo ponovim saj se učim sproti.
- b) En mesec.
- c) En teden.
- d) En dan.
- e) Sploh se ne učim.
- f) Drugo: _____

12. Ali si seznanjen/a z učnimi strategijami?

- a) Da.
- b) Delno jih poznam.
- c) Ne.

13. Če si pri 11. nalogi obkrožil/a a) ali b) odgovori na to vprašanje;

Napiši vsaj eno strategijo.

14. Meniš, da učitelji med seboj ocenjujejo po drugačnih kriterijih glede na težavnost? (učne skupine so izvzete)

- a) Da.
- b) Sam/a nisem opazil/a, drugi so mi povedali.
- c) Ne.

15. Meniš, da na ocenjevanje učiteljev vpliva njihova osebnost in razpoloženje?

- a) Da.
- b) Ne.

Hvala za tvoje odgovore.

9 PRILOGA (Anketni vprašalnik za učitelje)

Pozdravljeni!

Sem devetošolka in pripravljam raziskovalno nalogo z naslovom Učenje je potovanje. Raziskujem različne načine učenja, mnenja učencev, želim pa tudi izvedeti, kako na poučevanje gledajo učiteljske oči. Pripravila sem anketni vprašalnik in zelo bom vesela vaših odgovorov.

1. Zakaj ste se odločili za poklic učitelja?

2. Kakšni so vaši občutki, ko učencu podelite slabo oceno?

3. Menite, da kdaj preveč popuščate? Kje?

- a) Pri preverjanju znanja.
- b) Pri domačih in ostalih nalogah učencev.
- c) Drugo: _____

4. Ali na vse učence gledate enako, ali so vam nekateri malce ljubši od drugih?

- a) Na vse učence gledam enako.
- b) Nekateri učenci so mi bolj pri srcu, nekateri manj, vendar med njimi ne delam razlik.
- c) Učence imam razdeljene med priljubljene in nepriljubljene.
- d) Drugo: _____

5. Kakšno je vaše počutje, ko vas učenec navduši z znanjem in pokaže zanimanje za snov, ki jo učite?

6. Učenci včasih ne pokažejo zanimanja za snov, ki jo poučujete in se ne učijo. Kako ukrepate?

7. Na kakšen način menite, da najbolje preverite znanje učencev?

- a) S pisnim preverjanjem znanja.
- b) Z ustnim preverjanjem znanja.
- c) S sodelovanjem učencev pri pouku.
- d) Drugo: _____

8. Pri pouku se vse več uporablja multimedijska tehnologija, kar vključuje tudi e-redovalnico. Kakšni so vaši pogledi na to?

9. Kako si razlagate spodnji verz? Napišite kratek sestavek vaših misli.

"Vse prepogosto dajemo mladim utrgano cvetje,

ko bi jih vendar morali učiti,

kako naj vzgojijo lastne rože."

John Gardner

Za vaše odgovore se vam lepo zahvaljujem.